

KORRALDUS

20.04.2023 nr DM-121741-22

Kudjape Ümberlaadimisjaam OÜ keskkonnaloa nr KL-518655 andmine ja keskkonnamõju hindamise algatamata jätmine

1. OTSUS

Lähtudes Kudjape Ümberlaadimisjaam OÜ 20.01.2023 esitatud keskkonnaloa taotlusest, jäätmeseaduse § 76 lg 1, veeseaduse § 2 lg 2, § 191 lg 1, § 193 lg 1 ja lg 2, keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 41 lg 1 p 1, p 3, lg 5, keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 3 lg 1 p 1, § 6 lg 2¹, § 9 lg 1, § 11 lg 2 ja 8¹ ning haldusmenetluse seaduse § 53 lg 2 p 2, § 61 lg 1, **otsustan:**

1.1 Jätta algatamata keskkonnamõju hindamine Kudjape Ümberlaadimisjaam OÜ (registrikood 11778317, aadress Saare maakond, Saaremaa vald, Kudjape alevik, Pähklimetsa tee 13a, 93851) keskkonnaloa nr KL-518655 taotluse menetluse raames.

1.2 Anda Kudjape Ümberlaadimisjaam OÜ-le (edaspidi *ettevõte*) keskkonnaluba nr KL-518655 kehtivusega kuni 31.01.2026 aadressil Sorteerimisjaama, Mäeküla, Saaremaa vald, Saare maakond (katastritunnus 55001:007:0299) asuvas käitluskohas (edaspidi *käitis* või *käitluskoh*) järgnevalt:

- jäätmete käitlemine
- vee erikasutus

1.3 Jäätmete käitlemise tingimused

1.3.1 Määrata keskkonnaloa nr KL-518655 tabelis J6 tegevusele esitatavad keskkonnakaitse nõuded ning tabelis J7 jäätmekäitluse lõpetamisel rakendatavad keskkonnakaitsemeetmed.

1.3.2 Määrata keskkonnaloale nr KL-518655 kõrvaltingimus, mille kohaselt on ettevõtte kohustatud loa andjat viivitamatult, kuid mitte hiljem kui 7 päeva jooksul jäätmekäitluskohaks oleva kinnistu kasutusõiguse muutumisest teavitama jäätmekäitluskoha kasutusõiguse lõppemisest või muutmisest. Loa andjal on õigus tunnistada jäätmekäitluskoha kasutusõiguse lepingu lõppemisel keskkonnaluba nr KL-518655 kehtetuks.

1.3.3 Määrata keskkonnaloale nr KL-518655 nõue, mille kohaselt ei tohi käitluskohas üheaegselt ladustada üle 50 tonni ohtlikke jäätmeid.

1.3.4 Määrata keskkonnaloale nr KL-518655 nõue, mille kohaselt tuleb jäätmeid ladustada

kinnistes konteinerites. Jäätmete ladustamine peab vastama ladustamisplaanile.

1.3.5 Määrata keskkonnaloale nr KL-518655 nõue, mille kohaselt tuleb jäätmete ladustamisel ja sortimisel vältida jäätmete segunemist ja keskkonda sattumist ning lõhnahäiringute tekkimist.

1.3.6 Määrata keskkonnaloale nr KL-518655 nõue, mille kohaselt tuleb ohtlikke jäätmeid käidelda vastavalt kehtivatele õigusaktidele, sealjuures peab kogu aeg olema tagatud, et käitluskoht vastaks kehtestatud nõuetele.

1.3.7 Määrata keskkonnaloale nr KL-518655 nõue, mille kohaselt tuleb ettevõttel oma tegevuses järgida elektri- ja elektroonikaseadmete romude käitlusele seatud nõudeid, samuti tuleb täita elektri- ja elektroonikaseadmetest tekkinud jäätmete käitlemisele seatud sihtarve.

1.3.8 Määrata keskkonnaloale nr KL-518655 nõue, mille kohaselt on jäätmeid lubatud hoida välipplatsil asuval sortimisalal sorteerimiseks/ümberlaadimiseks mitte pikemalt kui 1 tööpäev. Jäätmete sorteerimisel ja ümberlaadimisel tuleb vältida jäätmete sattumist keskkonda.

1.3.9 Määrata keskkonnaloale nr KL-518925 kõrvaltingimus, mille kohaselt peab ettevõttel keskkonnaloa nr KL-518655 kehtivuse ajal olema kehtiv Euroopa Majanduspiirkonnas asuva krediidi- või finantseerimisasutuse või kindlustusandja garantii või finantstagatist tõendava dokument õnnetusjuhtumistest tekkinud keskkonnasaastuse likvideerimise kulude katmiseks. Ettevõtte peab enne finantstagatise lõppemist esitama Keskkonnaametile uue finantstagatise olemasolu tõendava dokumendi. Juhul kui ettevõtte enne finantstagatise lõppemist uut finantstagatise olemasolu tõendavat dokumenti ei esita, lõpeb ettevõttel õigus keskkonnaloa nr KL-518655 alusel ohtlikke jäätmeid käidelda ning Keskkonnaametil on õigus tunnistada keskkonnaluba nr KL-518655 ohtlike jäätmete käitlemist reguleerivas osas kehtetuks.

1.4. Vee-erikasutuse tingimused

1.4.1 Määrata keskkonnaloaga nr KL-518655 lubatud väljalaskmed ja lubatud saasteainete kogused väljalaskmete ja saasteainete kaupa (tabel V4), väljalaskmete seirenõuded (tabel V7), meetmed, mis aitavad vähendada vee erikasutuse mõju ja nende täitmise tähtajad (tabel V16) ja nõuded teabe esitamiseks loa andjale (tabel V17), nagu kirjas korralduse punktis 3.2.

1.5 Tunnistada kehtetuks jäätmekäitleja registreering nr RE.JÄ/518598.

2. ASJAOLUD

2.1 Keskkonnaloa taotluse läbivaatamine

Kudjape Ümberlaadimisjaam OÜ esitas 20.01.2023 Keskkonnaametile nõuetekohase keskkonnaloa taotluse nr T/KL-1016435 (taotlus on registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 20.01.2023 numbriga DM-121741-9).

Keskkonnaluba taotletakse aadressil Sorteerimisjaama, Mäeküla, Saaremaa vald, Saare maakond (katastritunnus 55001:007:0299)) asuvale käitluskohale. Ettevõtte taotleb keskkonnaluba kehtivusega kuni 31.01.2026 jäätmete taaskasutamiseks (R12s, R12y) ja kõrvaldamiseks (D14), ohtlike jäätmete taaskasutamiseks (R12s, R12y) ja kõrvaldamiseks

(D14) majandustegevuse käigus, metallijäätmete taaskasutamiseks (R12s) majandustegevuse käigus ning jäätmekäitlusmaalt sademevee suublasse juhtimiseks.

2.2 Kehtivad keskkonnaload

Ettevõttele oli käitisele jäätmete käitlemiseks antud keskkonnaluba nr L.JÄ/329726, mis kehtis kuni 16.10.2022. Vee-erikasutuseks varem keskkonnaluba antud ei ole. Lisaks on ettevõttele väljastatud tähtajatu jäätmekäitleja registreering nr RE.JÄ/518598 jäätmete kogumiseks käitluskohas.

2.3 Keskkonnanaloo taotluse ning otsuse eelnõu avalikustamine ning menetlusosaliste teavitamine

Loa andja teavitas 31.01.2023 ettevõtet keskkonnanaloo taotluse menetlusse võtmisest (registreeritud nr DM121741-10) ning küsis Saaremaa Vallavalitsuselt arvamust keskkonnanaloo taotluse kohta (keskkonnaseadustiku üldosa seadus (edaspidi *KeÜS*) § 43 lg 1) (registreeritud nr DM121741-11). Saaremaa Vallavalitsus edastas oma seisukoha 27.02.2023 (registreeritud nr DM121741-13), milles tehakse ettepanek põhjavee seireks.

Keskkonnaamet edastas Saaremaa Vallavalitsuse seisukoha 01.03.2023 ettevõttele (registreeritud nr DM121741-14), paludes arvamuse esitada hiljemalt 15.03.2023. Ettevõtte märgib oma 06.03.2023 vastuses Keskkonnaametile^[1], et ei pea põhjavee seiret puurkaevust põhjendatuks.

Keskkonnaamet kaalutles Saaremaa Vallavalitsuse ettepanekut (vt punkt 3.2.2.1) ning ettepanekuga ei arvesta.

Loa andja teavitas 05.04.2023 keskkonnanaloo nr KL-518655 andmise otsuse eelnõu ja keskkonnanaloo eelnõu valmimisest ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ja saatis 05.04.2023 eelnõud menetlusosalistele ja huvitatud isikutele tutvumiseks ja arvamuse/vastuväidete esitamiseks (haldusmenetluse seadus (edaspidi HMS) § 48 lg 1 ja 2, § 49 lg 1).

Saaremaa Vallavalitsus nõustus oma 18.04.2023 kirjas nr 8-5/599-4 (registreeritud nr DM-121741-21) keskkonnanaloo nr KL-518655 andmisega ilma täiendavate ettepanekuteta.

Eelnõudele ettepanekuid ja vastuväiteid ei esitatud (vt korralduse p 3.5).

^[1] Registreeritud 06.03.2023 keskkonnaotsute infosüsteemis KOTKAS kirjana nr DM-121741-16

3. KAALUTLUSED

3.1 Keskkonnamõju hindamise vajalikkuse üle otsustamine

Keskkonnamõju hinnatakse, kui taotletakse tegevusluba või selle muutmist ning tegevusloa taotlemise või muutmise põhjuseks olev kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju (keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi *KeHJS*) § 3 lg 1 p 1) või kui kavandatakse tegevust, mille korral ei ole objektiivse teabe põhjal

välistatud, et sellega võib kaasneda eraldi või koos muude tegevustega eeldatavalt oluline ebasoodne mõju Natura 2000 võrgustiku ala kaitse-eesmärgile, ja mis ei ole otseselt seotud ala kaitsekorraldusega või ei ole selleks otseselt vajalik (KeHJS § 3 lg 1 p 2).

Ettevõtte kavandab tegevuskohas tavajäätmete taaskasutamist, mis ei ole olulise keskkonnamõjuga tegevus KeHJS mõistes (KeHJS § 11 lg 3, § 6 lg 1).

Kavandatud käitluskohas asub Natura 2000 alal, mistõttu Keskkonnaamet peab andma eelhindangu, kas kavandatud tegevusega võib kaasneda eeldatavalt oluline ebasoodne mõju Natura 2000 võrgustiku ala kaitse-eesmärgile (KeHJS § 3 lg 1 p 2) ja kaaluma keskkonnamõju hindamise (edaspidi *KMH*) vajalikkust.

Keskkonnaamet on andnud eelhindangu (LISA), milles leiab, et kavandataval tegevusel puudub oluline keskkonnamõju ning on välistatud, et sellega võib kaasneda eraldi või koos muude tegevustega eeldatavalt oluline ebasoodne mõju Natura 2000 võrgustiku ala kaitse-eesmärgile, mistõttu *KMH* algatamine ei ole vajalik järgmistel põhjustel:

- Kavandatud tegevus ei avaldada ebasoodsat mõju Natura 2000 võrgustiku kuuluva Liigalaskma-Orinõmme loodusala kaitse-eesmärkidele.
- Ettevõtte kavandatava tegevusega ei kaasne olulist keskkonnamõju veele ega välisõhule, samuti ei ületata piirmäärasid müra ja õhusaastatuse osas, vibratsioon puudub. Tegevusega ei kaasne koosmõju teiste tegevustega.
- Kavandatava tegevusega ei kaasne mõju inimeste tervisele, heaolule ja varale, samuti avariilukordi või suurõnnetusi.

Keskkonnaamet leiab, et lähtudes eelhindangu tulemustest ning KeHJS § 11 lg 8¹ puudub vajadus kavandatava tegevuse erisuste ja keskkonnameetmete järele muidu ilmnedava või olulise ebasoodsa keskkonnamõju vältimiseks või ennetamiseks (keskkonnaministri 16.08.2017 määruse nr 31 „Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded“ § 5 lg 2).

3.2 Kaalutlused keskkonnaloa andmisel

3.2.1 Jäätmete käitlemine

Ettevõtte on kavandatava jäätmekäitlustegevuse, kasutatava tehnoloogia ning rakendatavate meetmete kirjelduse esitanud keskkonnaloa taotluses ja selle lisades. Keskkonnaloa taotluses kirjeldatud tehnoloogia mitte rakendamisel tegevuse alustamisel ja tegevuse käigus käsitleb loa andja seda muuhulgas taotluses valeandmete esitamisenä.

Jäätmekäitluskohaks on Maasi jäätmejaam, mis asub aadressil Sorteerimisjaama, Mäeküla, Saaremaa vald, Saare maakond (katastritunnus 55001:007:0299). Kinnistu on hoonestatud, pindalaga 2,01 ha, käitluskohas asuvad asfaltkattega platsid, ohtlike jäätmete kogumisruum, varjualune jäätmete ladustamiseks, konteinerid ning estakaad jäätmete laadimiseks konteinerisse.

Ettevõtte soovib käitluskohas koguda, sortida ja ümber pakendada erinevaid tavajäätmeid ja

ohtlikke jäätmeid. Aastas plaanitakse käidelda kuni ca 951 tonni jäätmeid.

Jäätmeliigid, mis on sobilikud taaskasutamiseks (vastavalt sortimismäärusele) sorditakse välja, juhul kui see on tehniliselt ning majanduslikult otstarbekas. Platsile toodud jäätmed vaadatakse enne mahalaadimist visuaalselt üle ja kui selgub, et toodud jäätmed vajavad sorteerimist, siis need jäätmed esimesel võimalusel mahalaadimiskohas sorteeritakse. Jäätmete sortimine viiakse läbi enne jäätmete ladustamist. Hilisemal sorteerimisvajaduse avastamisel sorteeritakse konteinerist.

Konteinerist või platsil sorteeritakse vajalikud jäätmed välja käsitsi. Sortimise käigus tekkinud segaolmejäätmed ja ehitus-lammutusjäätmed laaditakse vastavatesse üldkonteineritesse. Sortimisala on näidatud loale lisatud käitluskohaskeemil.

Sorditud jäätmete kogumiseks ja ladustamiseks lisatakse vastavalt vajadusele asfaltplatsile (ladustamiskoht nr 5) kinniseid konteinereid.

Jäätmeid ei ladustata puistangutes, kõik jäätmed kogutakse kinnistesse konteineritesse ja on sademevee eest kaitstud. Selle tulemusena ei teki nõrgvett ja sademevesi ei puutu otseselt jäätmetega kokku. Konteinerite täitumisel antakse jäätmed edasiseks käitluseks üle vastavat keskkonnaluba omavatele ettevõtetele.

Jäätmed pakitakse vajadusel ümber, kui algne pakend on kahjustunud või on pakendamiseks ebasobiv (ohtlikud jäätmed) või kui pakendatud materjal ei võimalda pakendatud jäätmeid ladustada koos teiste sama liiki jäätmetega. Liigiti kogutud tavajäätmeid ümber ei pakendata, vaid paigutatakse koheselt ärasaatmiseks sobivatesse konteineritesse. Jäätmejaamas on olemas ohtlike jäätmete hoiuruum ja varjualune nimetatud jäätmete ümberpakendamiseks.

Jäätmejaamas pakitakse ümber ohtlikud jäätmed. Ohtlikud jäätmed saabuvad jäätmejaama väikepartiidenä. Erinevat liiki ohtlikud jäätmed pakitakse ümber liigiti suurematesse mahutitesse, millega hiljem saadetakse need lõppkäitlusse. Jäätmed laaditakse ümber 200 liitristesse metallvaatidesse või 1 m³ suurustesse plastikkonteineritesse. Ümberpakitud jäätmed hoitakse kuni ärasaatmiseni hoitakse ohtlike jäätmete ruumis või varjualuses. Ümberlaadimise viis sõltub jäätmete olemusest ja toimub kas käsitsi teisaldamisega või käsikahveltõstukiga.

Käitluskohas soovitakse üheaegselt ladustada maksimaalselt 93 tonni või 259 m³ ohtlikke jäätmeid ja 134 tonni või 419 m³ tavajäätmeid.

3.2.1.1 Lubatav tegevus

Korralduse otsustava osa punktiga 1.2 antav keskkonnaluba nr KL-518655 annab Kudjape Ümberlaadimisjaam OÜ-le õiguse jäätmete taaskasutamiseks (R12s, R12y) ja kõrvaldamiseks (D14), ohtlike jäätmete taaskasutamiseks (R12s, R12y) ja kõrvaldamiseks (D14) majandustegevuse käigus, metallijäätmete taaskasutamiseks (R12s) majandustegevuse käigus ning jäätmekäitlusmaalt sademevee suublasse juhtimiseks aadressil Sorteerimisjaama, Mäeküla, Saaremaa vald, Saare maakond (katastritunnus 55001:007:0299) (Jäätmeseadus (edaspidi *JäätS*) § 73 lg 2 p 2 ja veeseadus (edaspidi *VeeS*) § 187 lg 6).

3.2.1.2 Nõuded jäätmete käitlemisele

Loa andja kandis keskkonnaloa tabelisse J6 täiendavad nõuded jäätmete käitlemisele ja ladustamisele ning tabelisse J7 täiendavad nõuded jäätmekäitluse alustamisel ja lõpetamisel rakendatavate tervise- ja keskkonnakaitsemeetmete kohta.

Ettevõtte soovib keskkonnaloa taotluse kohaselt ümber pakendada (taaskasutustoiming R12y) kuni 70 t jäätmeid aastas, mis hõlmab kombineeritult kõiki loa tabelis J2 nimetatud jäätmeid, mille puhul kavandatakse toimingut R12y. Samas on ettevõtte taotlenud kõigi eralditoodud jäätmeliikide peale toimingut R12y summaarses mahus 69,2 t/a. Kuivõrd toimingut R12y kogumaht ei saa olla suurem kui kõigi jäätmeliikide peale kokku, märgib loa andja keskkonnaloa tabelisse J1 taaskasutamistoimingut R12y lubatud koguseks 69,2 t/a.

Ettevõtte soovib keskkonnaloa taotluse kohaselt jäätmekäitluskohas üheaegselt ladustada maksimaalselt 93 tonni või 259 m³ ohtlikke jäätmeid ja 134 tonni või 419 m³ tavajäätmeid, sealhulgas ladustamiskohas nr 2 kokku 56,5 tonni ohtlikke jäätmeid. Vabariigi Valitsuse 06.06.2013 määruse nr 89 § 6 lg 5 kohaselt on üle 50 tonni ohtlike jäätmete ajutisel ladustamisel nõutav kompleksluba. Seetõttu määrab Keskkonnaamet keskkonnaloa tabelisse J6 nõude, mille kohaselt ei tohi käitluskohas üheaegselt ladustada üle 50 tonni ohtlikke jäätmeid.

Lisaks kannab loa andja keskkonnaloa tabelisse J4 ladustamiskohas nr 2 üheaegselt ladustatavaks ohtlikke jäätmete koguseks 50 tonni kõigi jäätmeliikide lõikes. Muude ladustamiskohtade osas nõustus loa andja ettevõtte poolt taotluses välja toodud üheaegselt ladustatavate kogustega ning kandis need keskkonnaloa tabelisse J4 vastavalt taotlusele.

Täiendavalt määrab Keskkonnaamet keskkonnaloa tabelisse J6 nõude, mille kohaselt tuleb jäätmete ladustamisel ja sortimisel vältida jäätmete segunemist ja keskkonda sattumist ning lõhnaärringute tekkimist.

Vastavalt keskkonnaloa taotluses toodud jäätmekäitlustoimingute ja tehnoloogia iseloomustusele ei ladustata jäätmeid puistangutes, kõik jäätmed kogutakse kinnistesse konteineritesse ja on sademevee eest kaitstud. Samuti on ettevõtte keskkonnaloa taotluses pakkunud keskkonnariski vähendamiseks välja meetme, mille kohaselt jäätmed kogutakse ja hoitakse kinnistes konteinerites. Sellest tulenevalt kannab loa andja keskkonnaloa tabelisse J6 nõude, mille kohaselt kõik jäätmed tuleb ladustada kinnistes konteinerites. Jäätmete ladustamine peab vastama ladustamisplaanile.

Eelnevast lähtuvalt ei võimalda loa andja keskkonnaloa alusel hoiustada käitluskohas ohtlikke jäätmeid BigBag kottides ning teeb võrreldes esitatud taotlusega vastava muudatuse loa tabelisse J3.

Ettevõtte soovib käitluskohas koguda ja käidelda ohtlikke jäätmeid. Keskkonnaamet määrab keskkonnaloa tabelisse J6 nõude, mille kohaselt tuleb ohtlikke jäätmeid käidelda vastavalt kehtivatele õigusaktidele, sealjuures peab kogu aeg olema tagatud, et käitluskoht vastaks kehtestatud nõuetele.

Ettevõtte soovib käitluskohas koguda ja käidelda elektri- ja elektroonikaseadmete romude

jäätmeid. Keskkonnaamet määrab keskkonnaloo tabelisse J6 nõude, mille kohaselt tuleb ettevõtte oma tegevuses järgida elektri- ja elektroonikaseadmete romude käitlusele seatud nõudeid, samuti tuleb täita elektri- ja elektroonikaseadmetest tekkinud jäätmete käitlemisele seatud sihtarve.

Ettevõtte soovib käitluskohas sortida jäätmeid. Keskkonnaamet määrab keskkonnaloo tabelisse J6 nõude, mille kohaselt on jäätmeid lubatud hoida väliplatsil asuval sortimisalal sorteerimiseks/ümberlaadimiseks mitte pikemalt kui 1 tööpäev. Jäätmete sorteerimisel ja ümberlaadimisel tuleb vältida jäätmete sattumist keskkonda.

Keskkonnaloo tabelisse J2 kantud tekkivate jäätmete kogused on informatiivsed ning Keskkonnaamet ei reguleeri tekitatavate jäätmete koguseid.

3.2.2 Vee erikasutus

VeeS § 2 lg 2, VeeS 186 lg 1 ja KeÜS § 41 lg 1 p 1 koostoimes on vee erikasutuse aluseks vee erikasutuse keskkonnaluba. Keskkonnaluba on vajalik, kui juhitakse sademevett suublasse jäätmekäitlusmaalt (VeeS § 187 p 6). Lähtuvalt VeeS § 193 lg 1 ja lg 2 seab Keskkonnaamet nõuded saasteainete suurima sisaldusele sademevees, sademevee seirenõuded, meetmed vee erikasutuse mõju vähendamiseks ja loa andjale teabe esitamise nõuded.

Kogu Maasi jäätmekäitlusterritoorium on 7172 m². Maasi jäätmejaama territooriumi jäätmete ümberlaadimisel on võimalik saasteainete sattumine jäätmekäitlusmaale. Saastatud sademevee tekke vältimiseks või sademevees saasteainete koguse vähendamiseks, tuleb kogu Maasi jäätmejaama kõvakattega alasid regulaarselt kuivalt koristada.

Idapoolselt 3586 m² kõvakattega alalt sademevett ei koguta kanalisatsiooni kaudu ning see on suunatud kalletega jäätmekäitlus ala ümbritsevasse nõvasse. Nõvast sademevesi suundub vesi kraavi (Nimi teadmata, VEE1172103). Nõvasse juhitud sademeveehulk on hinnatav kuni 2000 m³ aastas[1] Keskkonnaamet koostöös Keskkonnauuringute Keskus OÜ-ga[2] leidis 07.03.2023 toimunud paikvaatlusel, et esinduslik proovivõtukoht koordinaatidega Y 6491705; X 443042 on sobiv iseloomustamiseks Maasi jäätmejaama idapoolse väljalaskme sademevee kvaliteeti.

Maasi jäätmekäitlusterritooriumi **läänepoolsest** osast 3586 m² suuruselt kõvakattega kaetud territooriumilt kogutakse sademetena langenud vesi suunatud kalletega settebasseini kust see juhitakse Maasi jäätmejaama kraavi (VEE1172102). Suublasse juhitud sademeveehulk on hinnatav kuni 2000 m³ aastas[3].

Sademevee juhtimisel suublasse tuleb arvestada VeeS § 129 lg 5 (jõustus 01.10.2019) alusel kehtestatud keskkonnaministri 08.11.2019 määruse nr 61 „Nõuded reovee puhastamise ning heit-, sademe-, kaevandus-, karjääri- ja jahutusvee suublasse juhtimise kohta, nõuetele vastavuse hindamise meetmed ning saasteainesisalduse piirväärtused“ nõudeid (edaspidi määrus nr 61).

Määruse nr 61 § 7 lg 1 alusel tohib lahkvoolest sademeveekanalisatsioonist sademeveelaskme kaudu suublasse juhtida sademevett, mille saastenahtajad ei ületa määruse nr 61 lisas 1

sätestatud piirväärtusi, mis kehtivad reoveekogumisala kohta, mille koormus on 2000–9999 ie, välja arvatud heljumisisaldus, mis ei tohi ületada 40 mg/l, ja naftasaaduste sisaldus, mis ei tohi ületada 5 mg/l.

Määruse nr 61 § 7 lg 7 alusel on sademeveele kohustuslik keskkonnaloaga määrata vähemalt heljumi- ja naftasaaduste sisalduse ning biokeemilise hapnikutarbe (BHT₇) piirväärtused koos vastava seirekohustusega. Muud määruse nr 61 lisas 1 nimetatud saastenäitajate piirväärtused ja seirenõuded määratakse loas sademevee päritolu ja riskihinnangu põhjal.

Maasi jäätmejaamas kogutakse jäätmed kinnistesse konteineritesse, ohtlike jäätmete tarbeks on olemas hoiuruum ja bretoon põrandaga varjualune ohtlike jäätmete ümberpakendamiseks. Maasi jäätmejaama territooriumil on rajatud kompostimise plats, kuid loa kehtivusaajal ei ole kavandatud jäätmeid kompostida. Seega sademevesi ei puutu otseselt jäätmetega kokku ning puudub vajadus lisada loale täiendavaid saasteaineid. Arvestades eeltoodut seatakse suublasse juhitud sademevee reostusnäitajatele piirväärtused ja seirenõuded BHT₇-le, heljuvainele ja naftasaadustele. Kuna seni puuduvad andmed Maasi jäätmejaama sademevee saasteainete sisalduse kohta tuleb sademevee proove võtta sademevee väljalaskmetest üks kord poolaastas. Kui kolmel aastal loas määratud sagedusel võetud proovides ei ületa saasteainete sisaldused loaga kehtestatud piirväärtusi võib Keskkonnaamet seiresageduseks määrata üks kord aastas.

Sademeveeproovide võtmise nõuded on kehtestatud määruses nr 61 § 14 lg 2, lg 5, lg 9 lg 10 ja § 16 lg 5 ja lg 6. Proovi võtmisel tuleb tagada proovi esinduslikkus ning esinduslik sademevee omaseire proov võib olla punktproov, kui see on võetud 30 minuti jooksul pärast sademevee äravoolu algust. . Seejuures tuleb jälgida, et proov võetakse voolavast veest. Saastenäitajate määramiseks sademevees ei võeta proovi vihmavalingu ajal ega muudes erakorralistes ilmastikuoludes, näiteks lume kiire sulamise ajal.

VeeS § 236 lg 2 kohaselt kuulub keskkonnaloaga nõutav omaseire sh sademeveeproovide võtmine veeuuringu alla. Proovivõtjaid atesteeritakse keskkonnaministri 08.10.2019 määruses nr 53[4] nimetatud proovivõtuvaldkondades. Määruses nr 53 ei ole nimetatud proovide võtmist sademeveest. Seega sademevee proovide võtja ei pea olema atesteeritud, kuid proovide võtmisel tuleb lähtuda VeeS § 243 lg-st 2, mille alusel peab proovivõtja järgima asjaomase proovivõtuvaldkonna tunnustatud meetodit ja tagama, et saadud tulemuste jälgitavus on tõendatud. Soovitav on kasutada atesteeritud proovivõtjat.

VeeS § 236 lg 3 alusel veeuuringuks võetud veeproove analüüsivad katselaborid. VeeS § 237 lg 2 alusel peab katselabor vastama VeeS § 237 lg 4 alusel kehtestatud katselabori nõuetele ning sooritama vähemalt üks kord aastas veeuuringu valdkonnas katselaborite võrdluskatsed.

Sademevee vooluhulk on soovituslik arvutada standardis EVS 848 „Väliskanalisatsioonivõrk” või muus samaväärses standardis sätestatud metoodika alusel, kui õigusaktiga ei ole sätestatud teisiti.

Tulenevalt KeÜS § 401 lg 1 p-st 1 esitatakse keskkonnaloaga seotud sademevee seire-, aruandlus- ja muud kohustused läbi KOTKAS-e. Seiretulemused tuleb esitada

Keskkonnaametile läbi KOTKAS-e tarkandmetena lisades ka vastavad dokumendid hiljemalt kahe nädala jooksul peale seirekohustuse lõppemist.

3.2.2.1. Kaalutlus veemajanduskava rakendamiseks ning suublaseire ja põhjavee seire nõude rakendamiseks.

Vee seisundi hindamise ja abinõude planeerimise ning rakendamise eesmärgil on veekogud ja põhjaveekihid jaotatud või liidetud osadeks ehk veekogumiteks.

Pinnaveekogud on VeeS § 54 lg 7 alusel jaotatud või liidetud osadeks ehk pinnaveekogumiteks. Veekogumi seisundit hinnatakse VeeS § 57 alusel „ökoloogilise seisundina“ ja „keemilise seisundina“.

Põhjaveekihid on VeeS § 63 lg 7 alusel jaotatud või liidetud osadeks ehk põhjaveekogumiteks. Põhjaveekogumi seisund määratakse põhjaveekogumite seisundi põhjal, mis määratakse keemilise ja koguselise seisundi alusel (VeeS § 64, § 65). VeeS § 66 lg 1 alusel iseloomustab põhjavee keemilist seisundit kaks seisundiklassi „hea ja „halb“.

Keskkonnaministri 07.10.2022 käskkirjaga nr 1-2/22/357 kinnitatud Lääne-Eesti vesikonna veemajanduskava 2022-2027[5] (edaspidi VMK) veemajanduskava ja meetmeprogramm.

Pinnavesi

Sademevee suublaks olevad kraavid (VEE1172102 ja VEE1172103) suubuvad järgmisesse kraavi: Nimi teadmata VEE11721. See kraav suubub Lipi jõe lähtesse (Orinõmme kraav VEE1172100), mille tüüp on samuti kraav ning Lipi jõgi ei ole määratletud eraldi veekogumina[6].

Lipi jõe pikku on 3,3 km ning valgala 8,3 km² ning Lipi jõgi suubub merre - Väikese-Väina põhjaossa (VEE3328010), millele on moodustatud veekogum nimega Kassari-Õunaku lahe rannikuvesi (EE_14). 2022-2027 veemajanduskavade meetmeprogrammis[7] on Kassari-Õunaku lahe rannikuveekogumi ökoloogiline seisund kesine toitaine (eelkõige fosfori) sisalduse tõttu ja keemiline seisund halb polübroomitud difenüüleetrite (PBDE), elavõheda sisalduse tõttu kaldes ja kaadmiumi sisalduse tõttu setetes. PBDE ja elavhõbe põhjuseks peetakse kaugkannet ehk sadenemist atmosfäärist. Veekogumile tuleb koormust piirata ja täita veekaitselisi eesmarke täitvate rahvusvahelisi leppeid või konventsioone.

Arvestades, et Maasi jäätmejaama sademevesi ei puutu otseselt jäätmetega kokku ja kuivalt koristatavalt jäätmekäitlusplatsilt suublasse juhitud sademevesi vastab eeldatavalt nõuetele ning sademevee saasteainete jääkkoormus suublasse juhitud vees on väike. Kuna vesi läbib enne Lipi jõkke jõudmist ca 1,3 km pikkuse kraavituse ja enne Kassari-Õunaku veekogumisse jõudmist ca 4,5 km pikkuse kraavituse, siis Maasi jäätmejaama sademevesi eeldatavalt ei ohusta ei Lipi jõe ega Kassari-Õunaku lahe rannikuveekogumi seisundit ja suublaseire tingimusi keskkonnaloaga ei määrata.

Põhjavesi

Saare maakonnas on peamiseks kasutatavaks põhjaveekihiks siluri põhjaveekiht, mis paikneb

aluspõhja siluri karbonaatsete settekivimites. Kivimite veeandvus on suurim 40-45 m sügavuseni. Enamus põhjavee juurdevoolust pärineb siluri veekompleksi ülemises osas asuvatest lõhelistest kivimitest. Siluri veekompleksi ülemise osa vesi on väikese mineraalainete sisaldusega, sügavuse suurenedes mineraalainete sisaldus kasvab.

Siluri põhjaveekiht kuulub keskkonnaministri 01.10.2019 määruse nr 48[8] § 2 alusel Siluri Saaremaa põhjaveekogumisse. 2022-2027 veemajanduskavade meetmeprogrammis[9] on Siluri Saaremaa põhjaveekogum nii keemiline kui koguseline seisund hea. Keemiline seisund võib olla ohustatud soolase vee sissetungi tõttu põhjaveekihti. Koormusallikaks peetakse veevõttu Kuressaare linna ühisveevärgi tarbeks.

Maasi jäätmejaama tarbeks rajatud puurkaev katastri numbriga 21290 avab siluri põhjaveekihti. Põhjaveet kasutatakse Maasi jäätmejaama olmeruumi veega varustamiseks ning vee tarbimine on väiksem kui 10 m³ ööpäevas. Maasi jäätmejaam on mehitatud kahe töötajaga ning see töötab kolmel päeval nädalas. Lähtuvalt VeeS § 187 p 2 vajab veevõtt keskkonnaluba alates 10 m³ ööpäevas või 150 m³ kuus. Seega võetava veekogus jääb alla vee erikasutuse keskkonnalauba nõudvat künnist. Samuti ei põhjusta alla 10 m³ veevõtt kaevust veetaseme olulist alanemist, mis põhjustaks depressiooni lehtri teket.

Kaevule on tagatud lähtuvalt VeeS § 154 lg 3 10 m ulatusega hooldusala, kus ei toimu tegevusi, mis ohustaksid põhjaveekihi vee omadusi.

Keskkonnaameti poolt Saaremaa Vallavalitsusele edastatud Kudjape Ümberlaadimisjaama OÜ-u 20.01.2023 taotluses TK-KL/1015049-5 oli sademevee suublast märgitud pinnas. Saaremaa Vallavalitsus oma seisukohas keskkonnaloa taotlusele toob välja, et *sademevee basseinide ülevool suubub piirdekraavi, millest vesi imbub pinnasesse ja sealt edasi põhjavette.*

Keskkonnaamet koostöös Keskkonnaagentuuriga tegi keskkonnaloa menetluse käigus kindlaks, et basseinide ülevool juhitakse Maasi jäätmejaama kraavi, kust vesi liigub läbi kraavituste Lipi jõe suunas. Seega läänepoolsesse piirdekraavi ehk nõvasse sademevesi ei jõua ning piirdekraavis olev vesi ei imbu pinnasesse ega sealt edasi Siluri põhjaveekihti.

Idapoolsest Maasi jäätmejaama platsilt sademevesi valgub antud kallakutega nõvasse. Mõningal määral võib osa veest imbuda idapoolses osas nõva kaudu pinnasesse. Kuna nii lääne poolne kui idapoolne plats on ühesuursed, siis arvestuslik sademevee kogus on ka idapoolses osas 2000 m³ aastas ehk ca 5 kuni 10 m³ ööpäevas. Osa sellest sademeveest **hajub** idapoolse nõva ca 170 m pikkusel alal, kuid pinnases hajuv sademevee kogus on väga väike ja see ei mõjuta põhjavett.

Kui saasteainete levimise vältimiseks koos sademeveega on välditud lekked jäätmete kogumiskonteineritest, betoonpõrandaga varjualustest ja kogumisruumidest, siis puudub võimalus saasteainete levikuks põhjavette. Saastatud sademevee tekke vältimiseks ja selles saasteainete koguse vähendamiseks tuleb tagada kogu Maasi jäätmejaama kõvakattega territooriumi regulaarne kuivalt koristamine.

Arvestades eeltoodut ei sea Keskkonnaamet keskkonnaloaga tingimusi põhjavee seireks siluri veekihi.

3.2.2.2. Keskkonnatasu rakendamine sademeveega saasteainete suublasse juhtimisel
Keskkonnatasude seaduse (edaspidi KeTS) § 17 lg 3 kohaselt ei nõuta saastetasu, kui sademevee süsteemide kaudu juhitakse saasteaineid suublasse täites samal ajal VeeS ja selle alusel sademeveele kehtestatud nõudeid. Sademeveega keskkonda juhitud saasteainete eest saastetasu ei nõuta, kui on täidetud määruse nr 61 § 7 lg 1 nõuded. Juhul kui saasteainete keskmised sisaldused ületavad lubatud piirväärtusi, tuleb lähtuvalt KeTS § 5 lg 4 tasuda vee saastetasu kõrgendatud määra järgi ehk saastetasu tasutakse saasteainete piirväärtusi ületava koguse eest KeTS §-s 20 sätestatu järgi.

KeTS § 31 lg 1 on keskkonnatasu arvutamise kohustus saasteainete keskkonda juhtijal. Kui keskkonnaloas on sätestatud kohustus korraldada suublasse juhitas vee sisalduvate saasteainete seiret harvemini kui üks kord kvartalis, arvutatakse saastetasu selle aruandekvartali kohta, mil seiret ei teostata, viimaste saastetasu arvutamise aluseks olnud seiretulemuste alusel. (KeTS § 32 lg 6 prim 2).

3.3 Kõrvaltingimuste seadmine

Isik, kes taotleb keskkonnaluba jäätmete ladustamiseks, peab esitama loa andjale koos taotlusega Euroopa Majanduspiirkonnas asuva krediidi- või finantseerimisasutuse või kindlustusandja garantii või finantstagatist tõendava dokumendi (edaspidi *finantstagatis*) ladustatavate jäätmete käitlemise korraldamise ja käitlemise kulude katmiseks (JäätS § 98³ lg 1). Finantstagatise puudumisel on jäätmete ladustamine keelatud (JäätS § 98³ lg 3). Finantstagatise omamise kohustust ei ole kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmejaamal (JäätS § 98³ lg 5 p 1).

Maasi jäätmejaam kuulub täies ulatuses Saaremaa Vallavalitsuse ja Muhu Vallavalitsuse omanduses olevale Osaühingule Saaremaa Prügila, kes on sõlminud ettevõttega lepingu jäätmejaamas jäätmete vastuvõtmiseks ning käitlemiseks. Osaühing Saaremaa Prügila on esitanud 03.10.2022 kirjaliku kinnituse, mille kohaselt on ta vajadusel nõus katma kõigi Maasi jäätmejaamas üheaegselt ladustatud jäätmete käitlemise, laadimise ja transpordi kulud. Sellest tulenevalt on ettevõtte vabastatud finantstagatise omamise kohustusest.

Loa andjal on õigus keelduda keskkonnaloa andmisest, kui keskkonnaloa taotlejal ei ole tegevuskoha omaniku nõusolekut viimase omandis oleva kinnisasja kasutamiseks (KeÜS § 52 lg 1 p 2).

Jäätmekäitluskohaks olev kinnistu ei kuulu ettevõtte omandisse. Loa andjal on muuhulgas vajalik arvestada asjaoluga, et käitluskohaks oleva kinnistu omandi- või kasutusõigus võib muutuda.

Loa andjal on õigus tunnistada haldusakt, mis andmise ajal oli õiguspärane, isiku kahjuks edasiulatuvalt kehtetuks kui haldusorganil oleks olnud õigus jätta haldusakt hiljem muutunud faktiliste asjaolude tõttu või hiljem muudetud õigusnormi alusel välja andmata ja avalik huvi haldusakti kehtetuks tunnistamiseks kaalub üles isiku usalduse, et haldusakt jääb kehtima (HMS § 66 lg 2 p 2). Kuivõrd loa andjal on õigus jätta keskkonnaluba andmata kui puudub

käitluskohaks oleva kinnistu kasutusõigus, peab loa andja põhjendatuks jätta endale õiguse tunnistada käesoleva korraldusega antav keskkonnaluba nr KL-518655 kehtetuks, kui jäätmekäitluskoha kasutamise õiguslik alus lõpeb (HMS § 53 lg 1 p 4).

Tulenevalt eelnevast on põhjendatud määrata, et ettevõtte on kohustatud loa andjat viivitamatult, kuid mitte hiljem kui 7 päeva jooksul jäätmekäitluskohaks oleva kinnistu kasutusõiguse muutumisest teavitama jäätmekäitluskoha kasutusõiguse lõppemisest või muutmisest.

Kui jäätmekäitluskoha kasutusõigus lõpeb või muutub ning loa andjale ei ole esitatud uut jäätmekäitluskoha kasutusõigust tõendavat dokumenti, tunnistab loa andja keskkonnaluba nr KL-518655 kehtetuks.

3.4 Jäätmekäitleja registreeringu nr RE.JÄ/518598 kehtetuks tunnistamine

Ettevõttele on väljastatud tähtajatu jäätmekäitleja registreering nr RE.JÄ/518598 jäätmete kogumiseks. Lähtuvalt asjaolust, et ettevõttele antakse keskkonnaluba nr KL-518655 jäätmete käitlemiseks samas käitluskohas, tunnistab Keskkonnaamet jäätmekäitleja registreeringu nr RE.JÄ/518598 kehtetuks

3.5 Ettepanekute ja vastuväidete kaalumine

Saaremaa Vallavalitsuse poolt keskkonnaluba taotluse kohta esitatud ettepaneku kaalumist on käsitletud korralduse punktis 3.2.2.1.

Keskkonnaluba korralduse eelnõu või antava keskkonnaluba eelnõu kohta ettepanekuid ega vastuväiteid ei esitatud.

3.6 Otsekohalduvad nõuded

Keskkonnaloaga kaasnevad käitajal seadusandlusest tulenevad õigused ja kohustused. Ettevõtte peab järgima JäätS, VeeS ja nende alamaktides ning muudes keskkonnavalustes õigusaktides kajastatud nõudeid ning kohustusi. Keskkonnaamet on seisukohal, et seadusandlusest tulenevaid nõudeid ei ole otstarbekas kanda keskkonnaloale. Olulisemad keskkonnavalused kohustused loa omajale on toodud Keskkonnaameti kodulehel rubriigis „Keskkonnakaitseluba omaja meelepea“. Kohustused on leitavad Keskkonnaameti kodulehe aadressilt: <https://keskkonnaamet.ee/keskkonnakasutus-keskkonnatasu/keskkonnakaitseluba/loa-omaja-meelespea>

[1] Aasta keskmine sademehulk on 590 mm (Sõrve, 1991-2020)
<http://www.ilmateenistus.ee/kliima/kliimanormid/sademed>

[2] Registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS kirjana nr DM-121741-17

[3] Aasta keskmine sademehulk on 590 mm (Sõrve, 1991-2020)
<http://www.ilmateenistus.ee/kliima/kliimanormid/sademed>

[4] Keskkonnaministri 08.10.2019 määrus nr 53 „Atesteerimisele kuuluvad

proovivõtuvaldkonnad, proovivõtjale esitatavad nõuded, õppeprogramm, atesteerimise kord, atesteerimistunnistuse vorm ja atesteerimiskomisjoni töökord“

[5] Veemajanduskavad 2022-2027| Keskkonnaministeerium (envir.ee)

[6] Keskkonnaministri 16.04.2020 määrus nr 19“ Pinnaveekogumite nimekiri, pinnaveekogumite ja territoriaalmere seisundiklasside määramise kord, pinnaveekogumite ökoloogiliste seisundiklasside kvaliteedinäitajate väärtused ja pinnaveekogumiga hõlmamata veekogude kvaliteedinäitajate väärtused“

[7] <https://envir.ee/veemajanduskavad-2022-2027#meetmeprogrammi-doku>

[8] keskkonnaministri 01.10.2019 määrus nr 48 „Põhjaveekogumite nimekiri ja nende eristamise kord, seisundiklassid ja nende määramise kord, seisundiklassidele vastavad keemilise seisundi määramiseks kasutatavate kvaliteedinäitajate väärtused ja koguselise seisundi määramiseks kasutatavate näitajate tingimused, põhjavett ohustavate saasteainete nimekiri, nende sisalduse läviväärtused põhjaveekogumite kaupa ja kvaliteedi piirväärtused põhjavees ning taustataseme määramise põhimõtted“. Kättesaadav: <https://www.riigiteataja.ee/akt/102102019005>.

[9] <https://envir.ee/veemajanduskavad-2022-2027#meetmeprogrammi-doku>

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)
Helen Akenpärg
juhataja
jäätmebüroo

Lisad:

1. Keskkonnaluba
2. Eelhinnang.pdf
3. käitise territoorium.png
4. käitluskohaskeem.jpg

Teadmiseks: Andrus Leesmaa, JÜRI VÄIN, Osaühing Saaremaa Prügila, OÜ Meite Saar,
Riigimetsa Majandamise Keskus, Saaremaa Vallavalitsus

Tambet Tamm (jäätmed)
tambet.tamm@keskkonnaamet.ee

Melika Paljak (vesi)
melika.paljak@keskkonnaamet.ee